

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Kverulant. org. o. p. s.**, se sídlem Pražská 1148/59, Praha 15, zastoupený Mgr. Adriánem Čechem, advokátem, se sídlem Vinohradská 30, Praha 2, proti žalované: **Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky**, se sídlem Sněmovní 4, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 3. 2014, č. j. VKPS 127/2014, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3A 59/2014, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „navrhovatel“) podal u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) žalobu dne 13. 5. 2014; návrhem ze dne 19. 11. 2015, který byl Nejvyššímu správnímu soudu postoupen městským soudem dne 25. 11. 2015, se domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (dále „zákon o soudech a soudcích“).

Navrhovatel v návrhu poukazuje na to, že v řízení dosud nebylo nařízeno jednání, přestože od jeho zahájení již uplynula značně dlouhá doba (více než 18 měsíců). Navrhovatel se již bezvýsledně též dotazoval na stav vyřízení věci podáním ze dne 19. 8. 2015. Navrhovatel má za to, že vzhledem k tomu, že podaný žalobní návrh splňoval veškeré předepsané náležitosti, mohlo proto být o něm již rozhodnuto.

Vzhledem k tomu, že městský soud je ve věci nečinný, navrhuje, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu k provedení úkonu – nařízení jednání ve věci ve lhůtě 30 dnů.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který ve věci rozhoduje, s tím, že byly soudem již učiněny veškeré potřebné procesní úkony a věc je způsobilá k rozhodnutí;

o tom byl navrhovatel vyrozuměn přípisem ze dne 7. 9. 2015, a to včetně informace o tom, že s ohledem na počet věcí s přednostním režimem lze očekávat vyřízení věci navrhovatele v první polovině roku 2016. Uvedla, že podle informačního systému soudu bylo ke dni 24. 11. 2014 ve 3. soudním oddělení neskončených 112 věcí starších, než je věc navrhovatele. Rovněž poukázala na pravidlo vyřizování věcí obsažené v § 56 odst. 1 soudního řádu správního, přitom konstatovala, že v případě navrhovatele se nejedná o věc, na kterou by dopadal přednostní režim.

Nejvyšší správní soud ze soudního spisu městského soudu ověřil uváděné skutečnosti a dospěl k závěru, že návrh není důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu městského soudu dospěl k závěru, že městský soud nebyl v případě navrhovatele nečinný. Soud, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Lze připustit, že sice městský soud po dobu několika měsíců žádné přípravné procesní úkony již nečiní, avšak stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není sám o sobě známkou průtahu v řízení. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

Jak již zdejší soud několikrát ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

Nicméně uvedená kritéria nic nemění na tom, že soud je podle § 56 odst. 1 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly. Podle citovaného ustanovení soud projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně

pokračování

těž žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se o takovou věc nejedná.

Nejvyšší správní soud při posuzování přiměřenosti lhůty neshledal, že by městský soud byl nedůvodně nečinný. Jak vyplynulo ze soudního spisu, soud se věcí navrhovatele zabýval bezprostředně po podání žaloby; vzhledem k tomu, že navrhovatel současně s podáním žaloby nesplnil poplatkovou povinnost, vyzval jej soud bezprostředně dne 19. 5. 2014 k úhradě soudního poplatku; navrhovatel jej uhradil dne 30. 5. 2014, poté zaslal potřebná poučení, vyžádal vyjádření žalovaného, včetně spisového materiálu.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup městského soudu a s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, dospěl k závěru o neoprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod považovat již za nepřiměřenou.

Zdejší soud však považuje za vhodné připomenout, že již několikrát uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že „*přůtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. prosince 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu